

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๖
วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลากเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก อุต บุญบอน	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สอง
๔. นางสาวอรจิต สิงคาลวนิช	รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่สาม
๕. นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข	เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ
๖. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสุวรรณ	โฆษกคณะกรรมการการวิสามัญ
๗. พลเอก พิรุณ แฉ้วพลสง	กรรมการการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๘. ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา
๙. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	กรรมการการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๐. พลอากาศเอก จีรวัฒน์ มุลศาสตร	กรรมการการวิสามัญ
๑๑. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	กรรมการการวิสามัญ
๑๒. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการการวิสามัญ
๑๓. พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สักขพงศ์	กรรมการการวิสามัญ
๑๔. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการการวิสามัญ
๑๕. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	กรรมการการวิสามัญ
๑๖. ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล	กรรมการการวิสามัญ
๑๗. นายศรีศักดิ์ ว่องสงสาร	กรรมการการวิสามัญ
๑๘. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการการวิสามัญ
๑๙. นายสมพร เทพสิทธา	กรรมการการวิสามัญ
๒๐. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	กรรมการการวิสามัญ
๒๑. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการการวิสามัญ
๒๒. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต	กรรมการการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. นางนรรัตน์ พิมเสน	กรรมการการวิสามัญ
๒. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	กรรมการการวิสามัญ
๓. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	กรรมการการวิสามัญ
๔. พลเอก วิษณุ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	กรรมการการวิสามัญ
๕. พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์	กรรมการการวิสามัญ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ผู้มาประชุม คือ

- นายวิเชียร ชูไธสง

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คือ

- นางสาวสรญา โสภากะริญวงศ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓

สำนักกรรมการ ๒

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

- นายพัชรโรดม ลิ้มปิษฐ์เฐียร

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

หน่วยงานอิสระของรัฐสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- ๑. นายวิชาญ อนงค์

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง

และการออกเสียงประชามติ ๔

- ๒. นายนวัต บุญศรี

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ๑

- ๓. นายจักรินทร์ ชาลิพุทธาพงศ์

ผู้อำนวยการฝ่ายสืบสวนสอบสวนและวินัย ๒

- ๔. นายชูสิทธิ์ ลิขิตมันชัย

นิติกร

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

- ๑. นางสาวอุไรวรรณ รังคะอุไร

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสมพร เทพสิทธา

- ๒. พลตรี พงศกร เพ็ญตระกูล

ผู้ชำนาญการประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พลเอก สมหมาย เกาฏีระ

- ๓. นายธวัชชัย พันธุ์รัตน์

ผู้ชำนาญการประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช

- ๔. ดาบตำรวจ สุเมธ แสงโพธิ์

ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

- ๕. นายอุทัยรัตน์ ชัยประเสริฐ

ผู้ติดตาม

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

- ๖. นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมาธิการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ บุคคลภายนอกขออนุญาตเข้าร่วมประชุม คือ

๑.๑.๑ นางสาวอุไรวรรณ รังคะอุไร	ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายสมพร เทพสิทธา
๑.๑.๒ พลตรี พงศกร เพ็ญตระกูล	ผู้ชำนาญการประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลเอก สมหมาย เกาฏีระ
๑.๑.๓ นายธวัชชัย พันธุ์รัตน์	ผู้ชำนาญการประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช
๑.๑.๔ ดาบตำรวจ สุเมธ แสงโพธิ์	ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑.๑.๕ นายอุทัยรัตน์ ชัยประเสริฐ	ผู้ติดตาม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด
๑.๑.๖ นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง	ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ที่ประชุมอนุญาต	

๑.๒ สรุปประเด็นคำแปรญัตติ

ตามที่ได้มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติเสนอคำแปรญัตติต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. จำนวน ๗ คำแปรญัตติ ใน ๒๘ มาตรา สรุปประเด็นได้ ดังนี้

มาตรา ๘

- นายธานี อ่อนละเอียด เสนอประเด็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด รวมถึงการจ่ายเบี้ยประชุมแก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

มาตรา ๑๑

(๑) นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา เสนอแก้ไขเพิ่มเติมกลุ่มต่าง ๆ ในมาตรา ๑๑ (๑) (๕) (๖) (๑๔) และ (๑๕) และขอเพิ่มเติม “กลุ่มความมั่นคง” และ “กลุ่มพนักงานรัฐวิสาหกิจ”

(๒) นายธานี อ่อนละเอียด เสนอแก้ไขเพิ่มเติมกลุ่มต่าง ๆ ในมาตรา ๑๑ (๒) (๑๐) (๑๔) (๑๖) (๑๗) และ (๑๘)

(๓) นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกลุ่มจาก ๒๐ กลุ่มเป็น ๑๐ กลุ่ม

(๔) นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ ขอเสนอเพิ่มเติมรายละเอียดของกลุ่มสตรีในมาตรา ๑๑ (๑๔) เป็นกลุ่มผู้ปฏิบัติงานด้านสตรี

(๕) นายเจตน์ ศิรธรานนท์ ขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมจาก ๒๐ กลุ่ม เป็น ๕ กลุ่ม

มาตรา ๑๓

(๑) นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ขอเสนอตัดถ้อยคำในวรรคสองของมาตรา ๑๓ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๑๑

(๒) นายเจตน์ ศิรธรานนท์ นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร ขอเสนอเพิ่มเติมถ้อยคำในมาตรา ๑๓ (๔) และตัดวรรคสองของมาตรา ๑๓ ออก

มาตรา ๑๕

(๑) นายธานี อ่อนละเอียด เสนอแก้ไขค่าธรรมเนียมการสมัคร เป็น ๑,๕๐๐ บาท

(๒) นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร เสนอเพิ่มเติมประเภทผู้สมัครรับเลือก แก้ไขค่าธรรมเนียมการสมัครเป็น ๕,๐๐๐ บาท และแก้ไขความในวรรคสามของมาตรา ๑๕

(๓) นางสุวรรณี สิริเวชชะพันธ์ เสนอเพิ่มเติมรายละเอียดของแบบใบสมัคร มาตรา ๑๕ วรรคห้า

(๔) นายเจตน์ ศิรธรานนท์ เสนอเพิ่มเติมประเภทผู้สมัครรับเลือก และแก้ไขความในวรรคสามของมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๕/๑

- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร เสนอเพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕/๑ โดยกำหนดรายละเอียดขององค์กรกลุ่มต่าง ๆ ตามมาตรา ๑๑ ซึ่งมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละ ๑ คน และองค์กรดังกล่าวต้องลงทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๗

(๑) นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร เสนอตัดมาตรา ๑๗ ออกทั้งมาตรา

(๒) นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร เสนอตัดมาตรา ๑๗ (๑) ออกในเรื่องการคืนเงินค่าธรรมเนียมการสมัครให้แก่ผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา และให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ (๒) เป็นกรณีเงินค่าธรรมเนียมการสมัครตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๐ ถึงมาตรา ๔๒

- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร เสนอแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการเลือกระดับอำเภอ กระบวนการเลือกระดับจังหวัด และกระบวนการเลือกระดับประเทศ

มาตรา ๖๓/๑

- พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร เสนอเพิ่มอำนาจสืบสวนสอบสวนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหรือกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ ถึงมาตรา ๘๐ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗

- นายธานี อ่อนละเอียด เสนอให้ตัดบทลงโทษทางอาญา โดยให้คงไว้ตามร่างเดิมเฉพาะโทษปรับ และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเท่านั้น

มาตรา ๘๑

(๑) นายธานี อ่อนละเอียด เสนอให้ตัดบทลงโทษทางอาญา โดยให้คงไว้ตามร่างเดิมเฉพาะโทษปรับ และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเท่านั้น

(๒) นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร เสนอเพิ่มเติมโทษจำคุกโทษปรับ และระยะเวลาการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้สูงขึ้น กรณีผู้มีสิทธิเลือก

๑.๓ เอกสารซึ่งสำเนาแจกต่อที่ประชุม

๑.๓.๑ บทกำหนดโทษของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. (จำแนกตามกลุ่มของอัตราโทษเดียวกัน ซึ่งมีจำนวน ๗ กลุ่ม)

๑.๓.๒ ประเด็นบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการสรรหาและแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาในวาระเริ่มแรก
ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ และบันทึกการประชุมครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยไม่มีการแก้ไข

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เรียงรายมาตรา (หมวด ๖ บทกำหนดโทษ มาตรา ๖๕) สรุปได้ดังนี้

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงชื่อหมวด ๖ บทกำหนดโทษไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๕

ไม่มีการแก้ไข

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๖๕ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

- ประเด็นความหมายของคำว่า “เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง”

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า การใช้คำว่า “เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง” เป็นคำที่เหมาะสมที่จะกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หรือไม่ เนื่องจากการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภามาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่ใช่ใช้วิธีเลือกตั้ง

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า คำว่า “เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง” เป็นคำที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. และเป็นชื่อโทษที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๖๖ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๗

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑) ประเด็นรูปแบบการกำหนดบทกำหนดโทษ

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า การกำหนดบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดในมาตรา ๑๕ วรรคสอง เป็นรูปแบบที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๑๕ วรรคสอง เป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องดำเนินการ จึงกำหนดบทกำหนดโทษโดยใช้คำว่า “ไม่ปฏิบัติ” ไว้ในมาตรา ๖๗ แต่ความในมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง เป็นการกำหนดบทห้ามมิให้กระทำการ จึงกำหนดบทกำหนดโทษโดยใช้คำว่า “ฝ่าฝืน” ดังเช่นในมาตรา ๖๘

(๒) ประเด็นคำแปรญัตติของนายธานี อ่อนละเอียด

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาคำแปรญัตติของนายธานี อ่อนละเอียด ที่ได้เสนอขอตัดโทษทางอาญาใน มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ ถึงมาตรา ๘๐ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๗ รวมจำนวน ๑๗ มาตรา แต่ให้คงไว้เฉพาะโทษปรับ และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามร่างเดิมเท่านั้น โดยมีเหตุผลว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาแต่เดิมไม่กำหนดโทษทางอาญาไว้ด้วย เหตุผลดังกล่าวจริงหรือไม่อย่างไร

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า เนื่องจากกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ แตกต่างจากกระบวนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา โดยกระบวนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา ผู้สมัครไม่ต้องดำเนินการอะไรเพียงแค่อรับการสรรหาเท่านั้น แต่กระบวนการใหม่ ผู้สมัครจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ ในการเลือกในลักษณะที่คล้ายคลึงกับการเลือกตั้งด้วย ซึ่งในการเลือกตั้งก็มีการกำหนดบทกำหนดโทษต่าง ๆ ไว้ด้วย เช่น การกระทำความผิดต่อบัตรลงคะแนน เป็นต้น ดังนั้น เมื่อผู้สมัครมีการกระทำต่าง ๆ ในลักษณะคล้ายการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็จะต้องกำหนดบทกำหนดโทษไว้ด้วยในการกระทำความผิดในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน

คณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาว่า สรุปได้ว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา โดยเฉพาะในส่วนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภากำหนดโทษทางอาญาไว้บางกรณีเท่าที่จำเป็น โดยร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ ได้กำหนดฐานความผิดขึ้นใหม่ซึ่งมีโทษทางอาญาด้วยตามลักษณะการกระทำความผิดที่อาจเกิดขึ้นได้ในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในรูปแบบใหม่นี้ แตกต่างจากกฎหมายเดิมที่ได้มีการกำหนดฐานความผิดไว้ แต่ไม่ใช่กรณีที่กฎหมายเดิมกำหนดฐานความผิดที่ไม่มีโทษทางอาญาไว้แล้วมีการเพิ่มเติมโทษทางอาญาขึ้นใหม่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๖๗ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๘

ไม่มีการแก้ไข

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๖๘ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๙

ไม่มีการแก้ไข

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๖๙ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๐

ไม่มีการแก้ไข

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๐ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๑**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๑ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๒**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๒ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๓**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๓ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๔**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๔ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๕**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๕ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๖**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

- ประเด็นกำหนดระยะเวลาของโทษ “เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง”

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า การกำหนดโทษ “เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง” โดยไม่กำหนดระยะเวลาดังเช่นการกำหนดโทษ “เพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง” โดยมีกำหนด ๕ ปี ๑๐ ปี หรือ ๒๐ ปี มีความหมายว่าอย่างไร

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า โทษ “เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง” มีผลตลอดชีวิต

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๖ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๗**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ****(๑) ประเด็นการสัญญาว่าจะให้ประโยชน์แก่ผู้ใด**

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีมาตรการดำเนินการต่อกรณีการสัญญาว่าจะให้ประโยชน์ เช่น ตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวข้อง สมาชิกวุฒิสภาแก่ผู้ใด เป็นต้น โดยไม่ปรากฏพยานหลักฐาน อย่างไร

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า กรณีดังกล่าวต้องพิจารณาว่ามีเจตนาพิเศษเพื่อจูงใจให้ผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนหรือไม่ ลงคะแนนให้แก่ผู้ใด ซึ่งจะไม่ใช่กรณีการจูงใจบุคคลภายนอก หากเข้าลักษณะดังกล่าวก็ต้องดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ประกอบกับมีมาตรการกันบุคคลไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดีและจะต้องชี้แจงทำความเข้าใจแก่ผู้สมัครด้วย

(๒) ประเด็นการแนะนำตัวด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า กรณีการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ โดยไม่มีการแนะนำตัว จะเป็นความผิดหรือไม่

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า การกระทำความผิดตามมาตรา ๗๗ นี้ ต้องพิจารณาเจตนาพิเศษในการกระทำว่าเป็นการกระทำเพื่อจูงใจให้ผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนหรือไม่ลงคะแนนให้แก่ผู้ใดตามวาระหนึ่งหรือไม่ หากเป็นการกระทำโดยปราศจากเจตนาพิเศษตามมาตรา ๗๗ วาระหนึ่ง แม้มีลักษณะการกระทำตามอนุมาตราต่าง ๆ ในมาตรา ๗๗ นี้ ก็ไม่มีความผิดตามมาตรา ๗๗ แต่กรณีการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ แม้ไม่มีการแนะนำตัว ก็จะต้องพิจารณาเจตนาที่แท้จริงว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร เหตุใดจึงจัดในช่วงเวลาการเลือก หรือเหตุใดจึงจัดโดยไม่เก็บค่าเข้าชม และกรณีจะเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๗๗ วาระหนึ่งหรือไม่

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๗ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๘**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๘ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๗๙**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๗๙ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๐**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

- ประเด็นเกณฑ์การกำหนดโทษจำคุกและโทษเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

คณะกรรมการการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า การกำหนดโทษจำคุกและโทษเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ใช้หลักเกณฑ์โทษจำคุก ๑๐ ปี มีโทษเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๒๐ ปี และโทษจำคุก ๕ ปี มีโทษเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๑๐ ปี

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๐ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๑**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๑ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๒**มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

- ประเด็นการแก้ไขวรรคตอนให้ถูกต้อง

คณะกรรมการการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า การกำหนดความว่า “ผู้ใดกระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเปิด ทำลาย” ควรแก้ไขวรรคตอนให้ถูกต้องเป็น “ผู้ใดกระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย_เปิด ทำลาย”

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้แก้ไขวรรคตอนในมาตรา ๘๒ ตอนต้นให้ถูกต้อง เป็นดังนี้

“มาตรา ๘๒ ผู้ใดกระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย_เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลงสภาพ หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรลงคะแนนหรือบัตรลงคะแนน หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการเลือกที่ผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกได้จัดทำ ตั้งแต่เวลาที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรลงคะแนนที่ตั้งไว้เพื่อการเลือก หรือภายหลังที่ได้ปิดหีบบัตรลงคะแนนนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกได้เสร็จสิ้นแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น มีกำหนดยี่สิบปี”

มาตรา ๘๓**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

- ประเด็นความเหมาะสมของโทษทางปกครอง กรณีผู้กระทำความผิดไม่ได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ กับกรณีผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีข้อซักถามว่า กรณีผู้กระทำความผิดไม่ได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจ จะมีโทษเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด ๑๐ ปี ส่วนกรณีผู้กระทำความผิดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะมีโทษเพิกถอนสิทธิสมัคร

รับเลือกตั้ง เป็นการกำหนดโทษที่เหมาะสมกับกรณีหรือไม่ เพราะเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง มิได้เกี่ยวข้องกับการสมัครรับเลือกตั้งแต่อย่างใด

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามมาตรา ๘๓ จะมีอัตราโทษที่หนักขึ้นเนื่องจากเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วยังกระทำความผิด จึงมีโทษเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า กรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลตามมาตรา ๘๓ วรรคหนึ่ง นอกจากต้องระวางโทษทางอาญาแล้ว ยังถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๑๐ ปี โดยบุคคลที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจะไม่สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งหรือลงสมัครรับเลือกตั้งได้โดยมีกำหนดระยะเวลา ๑๐ ปี ส่วนกรณีผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลตามมาตรา ๘๓ วรรคสอง กำหนดให้มีระวางโทษเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งในส่วนของโทษทางอาญา และมีโทษทางปกครองที่สูงขึ้นคือ ถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถสมัครรับเลือกตั้งได้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็นโทษที่หนักกว่า

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๓ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๔

ไม่มีการแก้ไข

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๔ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๕

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

(๑) ประเด็นการใช้สิทธิเลือกตั้ง กรณีถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

คณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า กรณีที่บุคคลถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง บุคคลดังกล่าวก็ยังคงมีสิทธิเลือกตั้ง

(๒) ประเด็นอัตราโทษของผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเจ้ามือกับเป็นผู้เล่น

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า การกระทำความผิดตามมาตรา ๘๕ กรณีผู้กระทำความผิดเป็นเจ้ามือ กับกรณีผู้กระทำความผิดเป็นผู้เล่น จะมีอัตราโทษต่างกันหรือไม่

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นเจ้ามือจะถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดชีวิต ในฐานะผู้จัดให้มีการเล่น ส่วนผู้เล่นจะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนด ๑๐ ปี ทั้งสองกรณีจึงมีโทษทางปกครองที่แตกต่างกัน ส่วนโทษทางอาญาย่อมขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๕ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๖**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

- ประเด็นการกำหนดค่าใช้จ่ายจากกรณีการยับยั้งการเลือก

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า กรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งผู้สมัครหรือสมาชิกวุฒิสภาผู้ใด และเป็นเหตุให้ต้องมีการเลือกใหม่ไม่ว่าจะมีคำร้องขอหรือไม่ ในการกำหนดให้ศาลฎีกาสั่งให้ผู้สมัครหรือสมาชิกวุฒิสภาที่ถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายสำหรับการเลือกตั้งที่เป็นเหตุให้ศาลฎีกามีคำสั่งเช่นนั้น ปัจจุบันศาลฎีกามีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตีความคำว่า “การเลือกตั้งใหม่” เนื่องจากกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่มีค่าใช้จ่ายสูง โดยตามที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ ในมาตรา ๘๖ กำหนดให้มีการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับ “การเลือกตั้งใหม่” พิจารณาได้ว่าไม่รวมถึงการกำหนดให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสำหรับกรณีที่มีการยับยั้งการเลือกจากกรณีทุจริต ซึ่งกำหนดไว้เป็นมาตรการหนึ่งในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นี้ด้วย ในการนี้ คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเห็นว่า เนื่องจากค่าใช้จ่ายจากกรณีการยับยั้งการเลือกอาจไม่สามารถกำหนดจำนวนที่ชัดเจนได้ เห็นควรคงไว้เฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกใหม่ตามร่างเดิม

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๖ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๗**ไม่มีการแก้ไข**

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๗ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๘**ไม่มีการแก้ไข****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ**

- ประเด็นเจตนารมณ์ของมาตรา ๘๘

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า ความในมาตรา ๘๘ มีเจตนารมณ์อย่างไร และการกำหนดความตามมาตรา ๘๘ จะเป็นการกำหนดยกเว้นว่าประชาชนทั่วไปไม่ใช่ผู้เสียหายตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า เนื่องจากในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ มีการกำหนดเขตพื้นที่สำหรับผู้สมัครแต่ละคน กรณีที่มีการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ของสถานที่เลือกตั้งก็ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่จะสามารถร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ดำเนินคดีได้ ทั้งนี้ เนื่องจากกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ เป็นระบบปิด เฉพาะผู้สมัครเท่านั้นที่จะมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง เพราะเป็นทั้งผู้สมัครและผู้ลงคะแนน แตกต่างจากกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประชาชนเป็นผู้ลงคะแนน

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๘ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘๘

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

- ประเด็นที่มาของบทบัญญัติมาตรา ๘๘

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาว่า การกระทำ ความผิดนอกราชอาณาจักร เช่น การช่วยเหลือในต่างประเทศ การส่งข้อความผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาจากต่างประเทศ เป็นต้น และมีข้อซักถามว่า การกำหนดบทบัญญัติตามมาตรา ๘๘ ไม่เคยกำหนด มาก่อนใช่หรือไม่ ถ้ามี เคยมีการใช้บังคับกับกรณีใดหรือไม่ เป็นการกำหนดโดยมีที่มาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ใช่หรือไม่ นอกจากนี้ ความในมาตรา ๘๘ ใช้บังคับกับกรณีเป็นการกระทำความผิดโดยบุคคลต่างด้าวด้วยหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๘๘ เป็นการกำหนดไว้เช่นเดียวกับในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๘๘ เคยมีกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๐ แต่ที่ผ่านมายังไม่เคยมีการใช้บังคับกับกรณีใด

คณะกรรมการการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า เมื่อเป็นบทบัญญัติที่เคยกำหนดไว้ในกฎหมายเดิม ก็เห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิมได้

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๘๘ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

บทเฉพาะกาล

ไม่มีการแก้ไข

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงชื่อหมวดบทเฉพาะกาลไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙๐

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

(๑) ประเด็นการตีความวันประกาศรายชื่อสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาล

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีข้อซักถามว่า การกำหนดให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติคัดเลือกบุคคลให้แล้วเสร็จภายใน ๓ วัน นับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๙๐ (๑)(ค) หากการคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาเสร็จก่อนวันประกาศ

ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก จะสามารถประกาศรายชื่อก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หรือไม่

คณะกรรมการการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า ความในมาตรา ๙๐ (๑)(ค) ตอนท้าย ที่กำหนดว่า “ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” จะต้องตีความว่า หากดำเนินการคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาเสร็จก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรก ก็สามารถประกาศรายชื่อสมาชิกวุฒิสภาก่อนวันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกได้ ในการนี้ **กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ** เสนอความเห็นว่าการวินิจฉัยที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นคำคัดค้านภายในสิบห้าวันนับแต่วันขายทอดตลาด แต่มีการยื่นก่อนวันขายทอดตลาด ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าสามารถทำได้

(๒) ประเด็นการดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบัน

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบัน เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้หรือไม่ ตามที่ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๘ ข. กำหนดลักษณะต้องห้ามของสมาชิกวุฒิสภาไว้ว่า “(๓) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก” และ “(๔) เคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้” และในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา ๑๔ “(๒๐) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เว้นแต่ได้พ้นจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือก” และ “(๒๖) เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ”

เนื่องจากเมื่อพิจารณาประกอบกับบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๖๓ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป และให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา ตามลำดับ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงในวันก่อนวันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปที่จัดขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้” ย่อมตีความได้ว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันไม่ถือว่าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา เพียงแต่ทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น เพราะฉะนั้นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันจึงสามารถดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญและบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นี้ได้

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า หากพิจารณาจากบทบัญญัติที่อาจตีความได้ว่า รัฐธรรมนูญนี้มุ่งหมายให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น มิใช่ให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งแจ้งว่า กรณีสมาชิกวุฒิสภามีความแตกต่างจากกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะต้องลาออกจากการเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ใช้บังคับ ส่วนกรณีการดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา รัฐธรรมนูญนี้มุ่งหมายให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาเท่านั้น โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีสถานะเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้

(๓) ประเด็นข้อยกเว้นในบทเฉพาะกาล มาตรา ๒๖๙ (๒) ของรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า ตามที่บทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๙ (๒) ซึ่งกำหนดไว้ว่า “มิให้นำความในมาตรา ๑๐๘ ข. ลักษณะต้องห้าม (๖) ในส่วนที่เกี่ยวกับการเคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมาใช้บังคับแก่ผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับสรรหาตาม (๑) (ข) และมีให้นำความในมาตรา ๑๐๘ ข. ลักษณะต้องห้าม (๒) มาตรา ๑๘๔ (๑) และมาตรา ๑๘๕ มาใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่ง” ซึ่งหมายความว่า บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีในปัจจุบันสามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลได้ และยังกำหนดลักษณะต้องห้ามในการเป็นข้าราชการให้ไม่ต้องใช้บังคับกับผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาโดยตำแหน่งจำนวน ๖ คน ในการนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นเห็นว่า เหตุที่รัฐธรรมนูญไม่กำหนดข้อยกเว้นลักษณะต้องห้ามสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันในการดำรงเป็นสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันไม่เข้ากรณีตามลักษณะต้องห้าม เพราะสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันไม่ใช่บุคคลซึ่งเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือเคยดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ เพียงแต่ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญในมาตรา ๒๖๓ เท่านั้น เมื่อไม่ใช่กรณีตามลักษณะต้องห้ามอย่างแน่ชัดแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดข้อยกเว้นสำหรับกรณีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติชุดปัจจุบันที่จะดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ไว้อีก

(๔) ประเด็นการตีความหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า ตามบทเฉพาะกาลซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภามีบทบาทมาก ประกอบกับบทเฉพาะกาลมิได้กำหนดบทบาทของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้สัมพันธ์กับที่กำหนดไว้ในบททั่วไปที่มีการกำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาเป็นที่สุด อาจเกิดปัญหาการตีความหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาตามบทเฉพาะกาลว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าวจะเป็นที่สุดหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งแจ้งว่า การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาในบทปกตินั้น ดำเนินการโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหลักตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ส่วนในบทเฉพาะกาลจะแบ่งเป็นส่วนที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งและส่วนที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา

(๕) ประเด็นถ้อยคำในมาตรา ๙๐ (๑)(ค)

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เสนอความเห็นเห็นว่า เนื่องจากคำว่า “คณะกรรมการการเลือกตั้ง” ได้มีการกำหนดคำนิยามไว้แล้วในมาตรา ๔ โดยให้ใช้คำย่อว่า “คณะกรรมการ” ดังนั้น ความในมาตรา ๙๐ (๑)(ค) จึงควรแก้ไขเป็น “(ค) ให้คณะกรรมการความสงบแห่งชาติคัดเลือกผู้ได้รับเลือกตั้งตาม (ก) จากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากคณะกรรมการ **พรรคเลือกตั้ง** ตามมาตรา ๙๑” ในการนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญ เห็นด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๙๐ (๑)(ค) เนื่องจากมีการกำหนดบทนิยามของคำว่า “คณะกรรมการ” ไว้แล้วในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๙๐ ฯลฯ.....”

(ค) ให้คณะกรรมการความสงบแห่งชาติคัดเลือกผู้ได้รับเลือกตั้งตาม (ก) จากบัญชีรายชื่อที่ได้รับจากคณะกรรมการ **พรรคเลือกตั้ง** ตามมาตรา ๙๑ และให้คัดเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาตาม (ข) ให้ได้จำนวนหนึ่งร้อยเก้าสิบสี่คนรวมกับผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นสองร้อยห้าสิบคน และคัดเลือกรายชื่อสำรองจากบัญชีรายชื่อที่ได้รับการสรรหาตาม (ข) จำนวนห้าสิบคน ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในสามวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งแรกตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

..... ฯลฯ.....”

มาตรา ๙๑

มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

(๑) ประเด็นการดำเนินการตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า ความในมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ “ในการดำเนินการเลือกบุคคลเพื่อเสนอชื่อต่อคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ตามมาตรา ๙๐ (ก) ให้ดำเนินการตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒” จะต้องกำหนดให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาใช้โดยอนุโลมหรือไม่ เนื่องจากเห็นว่าจำนวนบุคคลมีความแตกต่างกัน ในการนี้ กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า จำนวนบุคคลที่จะต้องมีการเลือกตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๙๐ (ก) จะมีจำนวน ๒๐๐ คน เท่ากับจำนวนบุคคลในกรณีปกติ จึงสามารถดำเนินการตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ ได้ โดยไม่ต้องนำบทบัญญัติมาตราดังกล่าวมาใช้โดยอนุโลม

(๒) ประเด็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคืนเงินค่าธรรมเนียมการสมัคร ในมาตรา ๙๑ วรรคสาม

คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้พิจารณาว่า ตามที่คณะกรรมการวิสามัญไม่เห็นด้วยกับการคืนเงินค่าธรรมเนียมการสมัครให้แก่ผู้ได้รับเลือก และได้มีมติให้ตัดมาตรา ๑๗ ออกทั้งมาตรานั้น จึงเห็นควรให้ตัดความในวรรคสามของมาตรา ๙๑ ออกให้สอดคล้องกันด้วย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้ตัดความในวรรคสามของมาตรา ๙๑ ออก เนื่องจากคณะกรรมการการวิสามัญได้มีมติให้ตัดมาตรา ๑๗ ออกทั้งมาตรา เป็นดังนี้

“มาตรา ๙๑ฯลฯ.....
.....ฯลฯ.....

ให้สำนักงานค่านิยมค่าธรรมเนียมการสมัครให้แก่ผู้ได้รับเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง โดยให้นำความในมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๙๒

ไม่มีการแก้ไข

- ไม่มีประเด็นอภิปราย

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงความในมาตรา ๙๒ ไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๒ พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ในมาตรา ๕ และมาตรา ๔๔ สรุปได้ดังนี้

มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

- ประเด็นมาตรการอำนวยความสะดวกแก่คนพิการหรือบุคคลด้อยโอกาส

กรรมการการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ควรพิจารณามาตรการเกี่ยวกับการสื่อสารในขั้นก่อนการเลือก ที่จะต้องมีการจัดทำระบบข้อมูลที่อำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือบุคคลด้อยโอกาส ที่สามารถสมัครรับเลือกได้ตามมาตรา ๑๑ (๑๕) ส่วนในขั้นระหว่างการเลือกได้มีการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องไว้แล้วในมาตรา ๓๘

กรรมการการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมาได้มีการกำหนดบทบัญญัติไว้เป็นกรณีพิเศษสำหรับคนพิการหรือผู้สูงอายุ แต่ปัจจุบันมีกำหนดไว้ชัดเจนในพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งได้มีการจัดหน่วยออกเสียงประชามติพิเศษพร้อมเครื่องมือและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับบ้านพักคนชราหรือสำหรับผู้พิการ แต่ในหน่วยออกเสียงประชามติหรือหน่วยเลือกตั้งทั่วไปก็เป็นหน้าที่ของกรรมการประจำหน่วยที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่บุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่น การยกหีบบัตรให้ต่ำลงเพื่อให้ผู้ลงคะแนนที่เตี้ยและไม่สามารถหย่อนบัตรได้ สามารถหย่อนบัตรลงหีบได้เอง เป็นต้น

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญตรวจสอบการให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการในกฎหมายฉบับอื่น ๆ เพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวในขั้นตอนก่อนการดำเนินการเลือกสมาชิกวุฒิสภาและนำเสนอต่อที่ประชุมต่อไป

มาตรา ๔๔**รอกการพิจารณา****ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการธิการวิสามัญ****- ประเด็นศาลที่ควรมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งกรณีตามมาตรา ๔๔**

กรรมการธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อซักถามว่า ตามที่ร่างเดิมกำหนดให้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ เป็นอำนาจหน้าที่ของศาลฎีกา ซึ่งต่อมากฎหมายการพิจารณาพิพากษาได้รับหนังสือจากศาลปกครองสูงสุด ตามหนังสือศาลปกครองสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ สป ๐๐๒๖/๔๕๒๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ เสนอความเห็นว่าการยื่นคำร้องคัดค้านการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกของคณะกรรมการ ผู้อำนวยการการเลือก หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มีลักษณะเป็นคดีปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติมให้เรื่องดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด

คณะกรรมการธิการวิสามัญ พิจารณาความเห็นดังกล่าวของศาลปกครองแล้ว เห็นว่าเป็นความเห็นที่ถูกต้องตามหลักการของกฎหมาย โดยกรรมการธิการวิสามัญในสัดส่วนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เห็นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาในแง่การบริหารกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเห็นว่า ศาลปกครองมิได้มีที่ตั้งในทุกจังหวัด อันอาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินการตามมาตรา ๔๔ จึงได้พิจารณาให้อยู่ในอำนาจของศาลฎีกาซึ่งมีศาลชั้นต้นในทุกจังหวัด ประกอบกับในทางข้อเท็จจริงมีกฎหมายกำหนดให้การดำเนินการในลักษณะของมาตรา ๔๔ ซึ่งมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่ให้อยู่ในอำนาจศาลยุติธรรม เช่น คดีเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของนายทะเบียนเครื่องหมายการค้าหรือนายทะเบียนสิทธิบัตร คดีภาษี เป็นต้น นอกจากการพิจารณาหลักการของกฎหมายแล้ว ยังควรพิจารณาในแง่การบริหารกระบวนการยุติธรรมด้วย ซึ่งในคดีเลือกตั้งมีการฟ้องทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา รวมถึงอาจนำไปสู่การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย ซึ่งล้วนเป็นคดีที่มีลักษณะเกี่ยวข้องกันและเหมาะสมที่จะให้อยู่ในอำนาจของศาลฎีกา และแม้การที่ศาลยุติธรรมไม่มีการจัดตั้งศาลเกี่ยวกับคดีเลือกตั้งเป็นการเฉพาะ เนื่องจากเหตุผลและความจำเป็นของการใช้งบประมาณ แต่ระบบการพิจารณาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมดล้วนอยู่ในอำนาจศาลยุติธรรมทั้งสิ้น ซึ่งปัจจุบันศาลฎีกามีแนวทางพิจารณาและคำพิพากษาที่เป็นบรรทัดฐาน รวมทั้งมีจำนวนคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่จะต้องพิจารณาจำนวนมาก การกำหนดให้กรณีใดกรณีหนึ่งตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ อยู่ในอำนาจศาลปกครอง ก็จะต้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นด้วย และศาลปกครองจะต้องเริ่มกำหนดแนวทางพิจารณาพิพากษาใหม่ด้วย โดยต่อไปอาจเกิดปัญหาคำพิพากษาของศาลปกครองและศาลฎีกาที่ไม่สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคดีเกี่ยวกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ คาดว่าจะมีจำนวนมาก อย่างน้อย ๕๐๐ คดี ซึ่งยังมีข้อห่วงใยว่าศาลยุติธรรมจะสามารถดำเนินการได้เสร็จภายในกำหนดเวลาหรือไม่ ทั้งนี้ เห็นว่าศาลปกครองมีอัตรากำลังน้อยกว่าศาลยุติธรรมด้วยและอาจไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จได้ภายใต้กรอบเวลาอันจำกัดที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้พิจารณาให้การดำเนินการตามมาตรา ๔๔ อยู่ในอำนาจของศาลฎีกา เนื่องจากได้พิจารณาว่า ศาลยุติธรรมมีกระบวนการพิจารณาคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่มีความพร้อมแล้ว และได้กำหนด บทให้อำนาจศาลฎีกาในการมอบอำนาจให้แก่ศาลชั้นต้นเป็นผู้ไต่สวนในมาตรา ๖ แล้วด้วย ประกอบกับการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ใช้เขตอำเภอ เขตจังหวัด และเขตประเทศ การกำหนดให้การดำเนินการในมาตรา ๔๔ อยู่ในอำนาจศาลฎีกาจึงอาจมีความเหมาะสม มากกว่าการกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองซึ่งมีจำนวนศาลในจังหวัดต่าง ๆ น้อยกว่า และ อาจดำเนินการไม่ทันภายในกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย และร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ได้กำหนดเวลาในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่มีความต่อเนื่องกันด้วย

กรรมาธิการวิสามัญในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีข้อห่วงใยว่า ที่ผ่านมาในการจัดการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลงโดยฝ่ายปกครองมีคำสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจาก ตำแหน่ง ซึ่งในขณะที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างลง บุคคลซึ่งได้รับ คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งก็ได้ยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวตามกำหนดเวลา ๔๐ วัน แต่ก็มักจะมีการ ยื่นคำร้องเมื่อใกล้วันเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างและศาลอาจมีคำสั่งให้ชะลอการเลือกตั้ง แต่หากศาลไม่ สั่งให้ชะลอการเลือกตั้งก็จะทำให้ได้บุคคลแทนตำแหน่งที่ว่าง ซึ่งหากต่อมาศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของ ฝ่ายปกครองและคืนตำแหน่งให้บุคคลซึ่งถูกเพิกถอน ก็จะทำให้เกิดปัญหามีบุคคลสองคนในตำแหน่ง เดียวกัน จึงมีข้อสังเกตว่า กรณีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ฉบับนี้ ศาลจะมีอำนาจออกคำสั่งทุเลาหรือชะลอการเลือกตั้งได้หรือไม่ เพราะอาจกระทบต่อ กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาทั้งระบบ เนื่องจากในกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือ การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นอาจมีการชะลอการเลือกตั้งได้เนื่องจากการเป็นการเลือกตั้งเพียงครั้งเดียว ซึ่งเป็น ประเด็นปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ไม่ว่าจะอยู่ในอำนาจของศาลฎีกาหรือศาลปกครองก็ตาม

กรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณาประเด็นความเหมาะสมของศาลที่ควรมีอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่ง ตามมาตรา ๔๔ ในการประชุมเมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่า ข้อเสนอของศาลปกครองถูกต้องตามหลักการ และหากคณะกรรมการวิสามัญเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ให้เรื่องดังกล่าวอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งของศาลปกครองสูงสุด คณะกรรมการร่าง รัฐธรรมนูญก็ไม่ขัดข้อง ทั้งนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้กำหนดให้เรื่องดังกล่าวอยู่ในอำนาจของ ศาลฎีกา เนื่องจากเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิของผู้สมัคร ที่มีกำหนดเวลาจำกัด โดยการ เลือกจากระดับอำเภอไประดับจังหวัดมีกำหนดเวลาเพียง ๗ วัน และในระดับจังหวัดไประดับประเทศ มีกำหนดเวลาเพียง ๑๐ วัน การดำเนินการโดยศาลปกครองซึ่งไม่มีในทุกจังหวัดและผู้สมัครอาจต้อง เดินทางไปยื่นคำร้องต่อศาลที่อยู่ห่างโดยระยะทางอาจทำให้ผู้สมัครเสียสิทธิที่เกี่ยวข้องกับการเลือก ซึ่งในระหว่างเวลาการยื่นคำร้องจะไม่มีกระบวนการเลือก เพราะจะกระทบต่อกระบวนการเลือก ทั้งระบบ และต่อไปจะเป็นภาระของผู้สมัครที่จะต้องดำเนินการฟ้องร้องคดีแพ่งและคดีอาญา กับ เจ้าหน้าที่ที่ออกคำสั่งดังกล่าว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญได้พิจารณาความเห็นของศาลปกครองสูงสุดตามหนังสือศาลปกครองสูงสุด ส่วนที่สุด ที่ ศป ๐๐๒๖/๔๕๒๘ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ และมีมติให้เชิญเลขาธิการสำนักงานศาลปกครองและเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการวิชาการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ การเชิญผู้แปรญัตติเพื่อหารือแนวความคิดการแบ่งกลุ่มและวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญมีมติให้เชิญผู้แปรญัตติ จำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ นายเจตน์ ศิริธรานนท์ นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร เข้าร่วมประชุม กับคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม คณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ เพื่อหารือแนวความคิดการแบ่งกลุ่มและวิธีการเลือก สมาชิกวุฒิสภาตามคำแปรญัตติ

๔.๒ กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญมติให้นัดประชุมครั้งต่อไป ในวันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ได้กล่าวขอขอบคุณกรรมการวิชาการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๔๐ นาฬิกา

นางสาวธมนวรรณ จิตสงค์ นิติกรปฏิบัติการ ผู้จัดทำบันทึก
นางสาวสรุณา โสภางเจริญวงศ์ ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ตรวจ
นางสาวสุพรรณ นิลทัฬห ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ ๓ ทาน
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญ

คณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ในการประชุม ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑

g. z.

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)

เลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ